

Arbeidsgivers styringsrett og ansattes personvern

Datatilsynet

Partnerforum 16. september 2008
Aslaug Bendiksen

Disposisjon

Hva er "overvåking"?

Litt om lover og bruk av personopplysninger i arbeidslivet

Enkelte eksempler:

- E-post
- Kameraovervåking
- Personalmappe

Forskjellige typer bruk – og muligheter for kontroll

- Adgangskontroll
- Aktivitetslogger
- Kontroll av e-post
- Kontroll av Internettbruk
- Kontroll av private filer
- Kontroll av MSN
- Kontroll av telefonbruk
- Medlytting
- Kameraovervåkning
- Vandelsattest
- Kredittvurdering
- Referansekontroll
- Veskekontroll
- Ransaking
- Kroppsvisitering
- Personlighetstester
- Brevåpning
- Rusmiddelkontroll
- Printerkontroll
- Tidsregistrering
- GPS
- Produksjonskontroll
- Plukklister på lager
- Medarbeiderundersøkelser
- Helseundersøkelser
- Innhenting av helseopplysninger
- Spørsmål om graviditet
- Private etterforskere
- Reiseregninger
- .....

Arbeidsgivers kontrolladgang

- Styringsretten
- Arbeidsmiljøloven
- Personopplysningsloven
- EMK/EMD
- Avtaler
f. eks. Hovedavtalen mellom LO/NHO

Arbeidsmiljøloven

§ 9-1. *Vilkår for **kontrolltiltak** i virksomheten*

(1) Arbeidsgiver kan bare iverksette kontrolltiltak overfor arbeidstaker når tiltaket har **saklig grunn** i **virksomhetens forhold** og det ikke innebærer en **uforholdsmessig** belastning for **arbeidstakeren**.

(2) **Personopplysningsloven gjelder** for arbeidsgivers behandling av opplysninger om arbeidstakere i forbindelse med kontrolltiltak med mindre annet er fastsatt i denne eller annen lov.

§ 9-2 Drøfting, informasjon og evaluering av kontrolltiltak

§ 13-4 Innhenting av opplysninger ved ansettelse

Personopplysningslovens §§ 8, 9, 11, 19 og 20

- Spesifiser formålet
- Saklig begrunnet i virksomheten
- Må ha et rettslig grunnlag
- Ikke uforenelig med opprinnelig formål
- Informasjon

Rettslig grunnlag § 8

- Samtykke
- Lovhjemmel
- **Avtale med den registrerte**, rettslig forpliktelse, ivareta den registrertes vitale interesser, allmenn interesse, utøve offentlig myndighet
- **Nødvendig** for å ivareta en berettiget interesse som ikke overstiger hensynet til den enkeltes personvern

Samtykke, § 2 nr. 7

- frivillig,
- uttrykkelig og
- informert
- erklæring fra den registrerte om at han eller hun godtar behandling av opplysninger om seg selv.

Interesseavveiningen etter § 8 f

Arbeidsgivers
berettigede
interesse

Hensynet
til den
registrertes
personvern

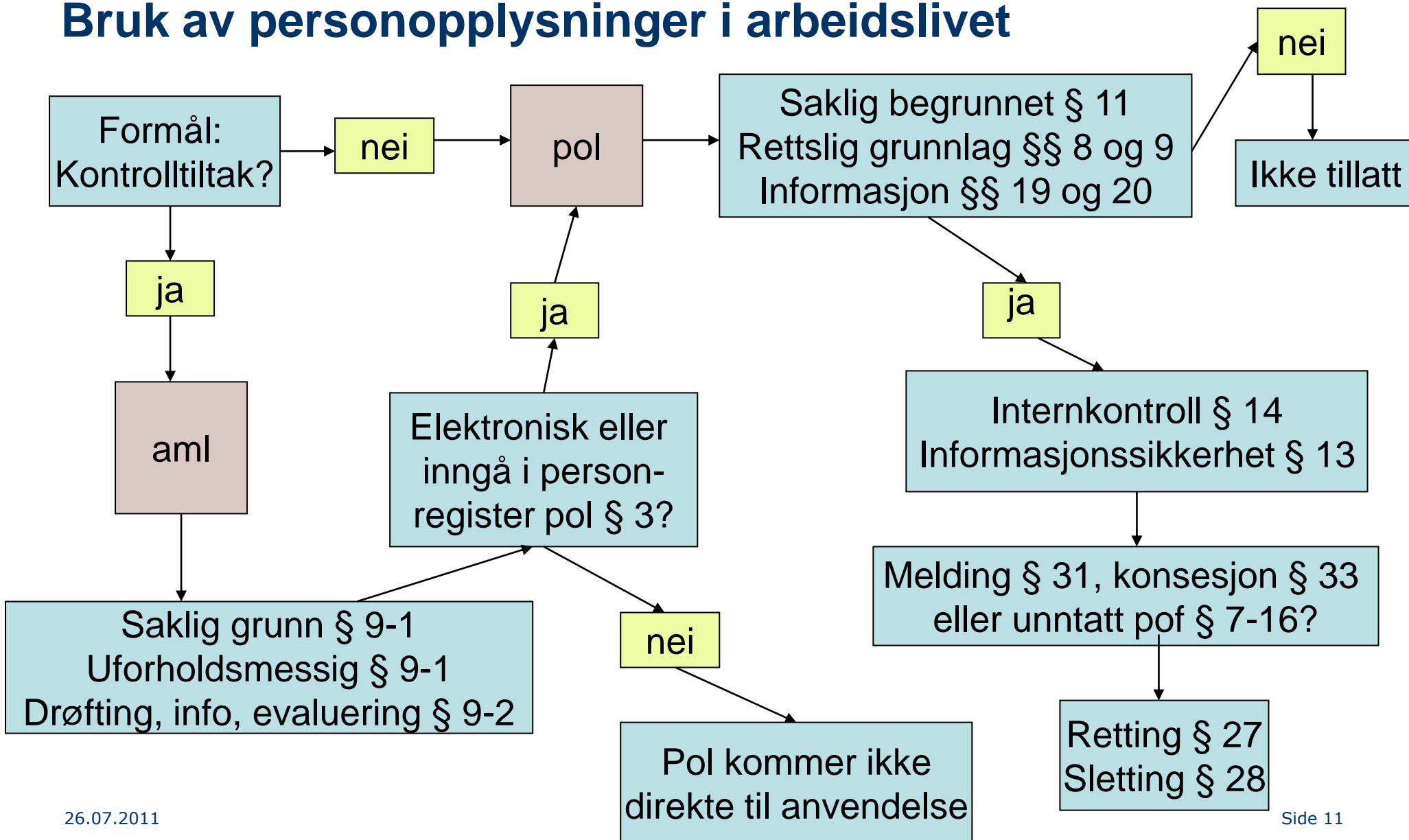
Berettiget interesse

Sensitive personopplysninger - § 9

- Uttømmende oppregning § 2 nr. 8:
eks helseforhold og fagforeningstilhørighet
- Samtykke eller lovhjemmel
- Nødvendig for gjennomføringen av arbeidsrettslige plikter eller rettigheter
- Flere alternative behandlingsgrunnlag

Bruk av personopplysninger i arbeidslivet

Innsyn i e-post

- Innsyn i "personlig e-postkasse"
- Utarbeid instruks!
- Ved innsyn: § 8 f (eller samtykke)
- Informasjon og tilstedeværelse
- Dokumentér innsynet og rydd opp
- Nye forskriftsbestemmelser er på vei!

Kameraovervåking

- Vedvarende eller regelmessig personovervåking
- Hva er formålet?
- Egne bestemmelser pol kap 7 og pof kap 8: utlevering og varsling
- Krav om særskilt behov pol § 38

Personalmappe

Ulike krav til hva som skal lagres i *personalmappa*

- Dokumenter som angår den enkelte person
- Interne retningslinjer

Lagringsplikt

- Regnskapsloven
- Likningsloven
- Arbeidsmiljøloven

Lagringsforbud

- Ulovlig innhentede opplysninger (aml § 13-4 ansettelse)
- Saklig og nødvendig (pol 11 jf. §§ 8 og 9)
  - Politiattest
  - Kredittvurderinger

Annet

- Tilgangsbegrensning: Tjenestelig behov el samtykke (§ 11)
- Rett til innsyn (§ 18)
- Meldeplikt, konsesjonsplikt og unntak (§§ 31, 33 og § 7-16)
- Krav om oversikt over behandlinger (§ 14)
- Retting av uriktige eller ufullstendige opplysninger (§ 27)
- Sletting når ikke lenger nødvendig (§ 28)